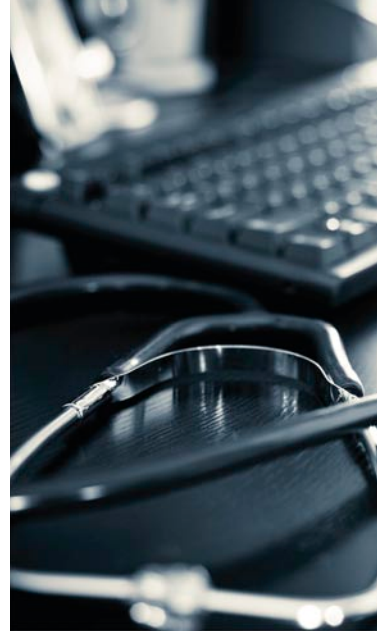

Традиції якісних ліків

Сучасні аптеки є комерційними одиницями, яким доводиться працювати в умовах жорсткої конкуренції. Переважна більшість із них віддає перевагу готовим препаратам, тому що в порівнянні з екстемпоральними лікарськими засобами їх реалізація є більш прибутковою. Насправді індивідуальне виготовлення лікарських форм в аптеках є традиційним.

На сьогодні аптечне виробництво збереглося в мережі комунальних аптек «ФАРМАЦІЯ», де відродження та продовження традицій аптечної справи вважають найвищим пріоритетом. Докладніше про це — в інтерв'ю першого заступника генерального директора Комунального підприємства «Фармація» Володимира Васильовича Руденка

— До початку 90-х років минулого століття КП «Фармація» була справжнім аптечним монополістом. Але й сьогодні через небажання комерційних аптек виготовляти ліки вона зберігає «монополію». Наскільки необхідним, на ваш погляд, є виготовлення екстемпоральних форм?

— Комунальна мережа аптек столиці, на базі якої було створено КП «Фармація», започаткована у 1975 р. Сьогодні маємо велику розгалужену мережу аптечних закладів, де зосереджені як роздрібна торгівля, так і власне виготовлення лікарських форм.

За підтримки Київської міської влади екстемпоральне виробництво нині набуло додаткової актуальності. Ліки, які виготовляються фахівцями безпосередньо в аптеці, мають особливу енергетику та є втіленням у практику індивідуального підходу до кожного хворого.

Надсучасні технології не здатні відтворити цінність «ручної роботи», коли кожна свічка, мазь чи мікстура зроблені з душею та любов'ю до своєї справи. «Різниця між препаратом, виробленим в аптеці, та готовим лікарським засобом така, як між парним молоком та згущеним у банці», — кажуть наші фахівці.

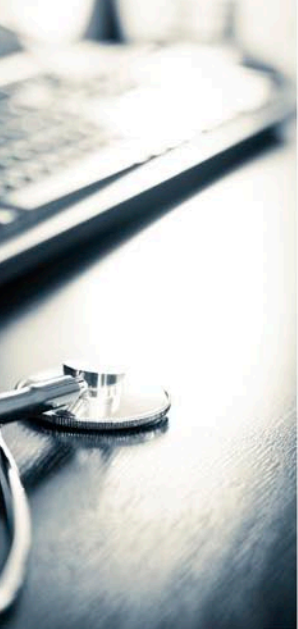
Промисловість виробляє величезний спектр якісних ліків, але дуже багато хворих потребують індивідуального підходу, особливо діти, пацієнти неврологічного, дерматовенерологічного профілю. Лікар має підібрати до кожної хвороби, до кожного хворого свій «ключик», і в цьому йому допомагають наші виробничі аптеки.

Екстемпоральне виробництво не є високорентабельним, але це важлива складова фармації, тому що традиційно аптека починалася не з продажу ліків, а з їх виготовлення.

— Що треба зробити, аби виготовлення ліків стало більш прибутковим?

— Керівники приватних аптек неодноразово «погрожували», що розпочнуть власне виробництво екстемпоральних форм. Але це виявилось не такою простою справою, як вони собі уявляли. Власне виробництво тягне за собою додаткові вимоги та витрати. По-перше, виробнича аптека потребує додаткової площі (близько 100 м²), по-друге — додаткового персоналу (фармацевт, санітарка, провізор-аналітик, рецептар). До того ж субстанції та енергоносії коштують сьогодні недешево. Отже, необхідні дотації з боку держави та страхова медицина.

Екстемпоральні ліки не такі вже й дорогі, не такий це невід'ємний тягар для пересічного громадянина. Все залежить від того, який набір інгредієнтів має конкретний препарат. Залежно від цього і формується відпускна ціна. Середня вартість лікарської форми екстемпорального виробництва,

Ліцензію на виробництво ліків має 51 аптека КП «Фармація». П'ять аптек мають право виготовляти ін'єкційні розчини в асептичних умовах, 14 — очні краплі, 33 — нестерильні лікарські засоби, 2 аптеки — гомеопатичні препарати (5 аптек підприємства — гомеопатичні)

включаючи належну фармацевтичну опіку, становить близько 30 гривень. Тобто така ціна є доступною для різних верств населення, навіть для звичайних пенсіонерів.

Якийсь час КП «Фармація» асоціювалася зі структурою, де ліки дорожчі, ніж в інших аптеках. Зі зміною керівництва та поверненням професіоналів ми радикально змінили підхід до ціноутворення. Сьогодні в рейтингах аптечних мереж, що

працюють у Києві, ми займаємо достойне місце щодо зниження роздрібних цін. Це відзначають і наші відвідувачі.

На жаль, сьогодні існує багато «пасток» для пересічних громадян, яким пропонують всілякі дисконти та суперзнижки. Як фахівець, який працює в цій галузі 30 років, можу сказати: якісне та легалізоване, те, що продається професійно, не повинно бути дешевим. Звісно, воно не повинно бути й надто дорогим. Мене завжди засмучує, коли нас називають продавцями. Так, ми продаємо ліки, але ми кваліфіковані фахівці зі спеціальною освітою. Що ж до приватних мереж, то в багатьох із них далеко не завжди за першим столом працюють спеціалісти. Вони не в змозі надати консультацію людям, які звертаються до них за допомогою. І якщо наш пацієнт бачить, що в аптеці КП «Фармація» препарат коштує на 30% дорожче, ніж у сусідній аптеці (як відомо, ціна може коливатися в межах 10% через нестабільний курс валют, умови постачання тощо), то це дає привід для того, щоб замислитися — препарат є автентичним чи то якась підробка. На жаль, попри всі розмови про неякісні ліки та їх негативний вплив

на здоров'я, для багатьох різниця в ціні є важливим моментом для здійснення вибору.

— Чи потрібна, на ваш погляд, популяризація екстемпоральних лікарських форм серед лікарів та населення?

— Інший аспект проблеми полягає в тому, що лікарі, особливо це стосується молодого покоління, не знають екстемпоральної

рецептури і прописів та мають доволі слабе уявлення про дозування та сумісність компонентів — необхідні складові індивідуального підходу.

Для того щоб популяризувати виписування рецептів та відродити традицію виготовлення ліків в умовах аптек, за підтримки Головного управління охорони здоров'я КМДА розпочато спеціальний проект. Було надруковано близько 100 тисяч рецептурних бланків та складено рецептурний довідник, який містить понад 50 найбільш часто вживаних екстемпоральних лікарських засобів. Все це ми довели до лікарів поліклінік та лікувальних закладів. Не все вдається одразу, є деякі проблеми з субстанціями, але маємо й позитивні зрушення. Проект уже почав працювати, протягом двох місяців до аптек повернулося близько 20 тисяч рецептів. Вважаю, що це непоганий результат.

— В деяких областях України аналогічна ініціатива виявилася безрезультатною. Чому так сталося?

— Справа в тому, що треба не просто віддати рецепти і чекати на їх повернення.

Треба працювати! Керівники наших аптек провели велику роз'яснювальну роботу безпосередньо в лікувальних закладах та інформували кожного лікаря, що все це робиться не заради «галочки», а заради хворого, на благо якого працюємо всі ми — і лікарі, і фармацевти. До речі, лікарі (педіатри, терапевти, неврологи, окулісти, дерматовенерологи) виявили дуже велику зацікавленість цим проектом.

Будемо продовжувати працювати в цьому напрямку і надалі, плануємо дещо розширити рецептурний довідник.

— Розкажіть, будь ласка, про нові напрямки діяльності КП «Фармація»

— Одним із перспективних напрямків є гомеопатія. Наша базова аптека № 12 виготовляє понад 800 найменувань ліків. У цій аптеці консультують лікарі-гомеопати. Відкрито гомеопатичний центр при аптеці № 3, де можна отримати консультацію відповідних фахівців. Крім того, ще у трьох аптеках м. Києва приймають рецепти на виготовлення гомеопатичних лікарських засобів (забрати ліки можна вже наступного дня). Така послуга користується заслуженою довірою наших пацієнтів.

— Не є таємницею, що сьогодні виготовленням ліків займаються здебільшою досвідчені фахівці. Чи існує проблема молодих кадрів?

— Зміна поколінь — актуальне питання. Дефіцит кадрів відчувають не тільки фармацевтична, а й інші галузі. Щодо фармації, то це стосується як державних, так і приватних структур. Цього року до нас прийшло близько 50 молодих спеціалістів, і ми робимо все можливе для того, щоб вони пройнялися духом фармації, довірою та повагою до нашої спільної справи. Взагалі, фармація — це велика відповідальність, а виготовлення ліків — особливо.

Підготувала Олександра Демецька